

## **I n f o r m a c e** **o připravovaných změnách v povolovacích a registračních činnostech v souvislosti se základními registry**

---

Zahájení provozu systému základních registrů od 1. 7. 2012 podle zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech, ve znění pozdějších předpisů, vede k nutnosti změny způsobu zpracování žádostí o licence, povolení k činnosti, registraci nebo o zápis do seznamu subjektů na finančním trhu, který zabezpečuje Česká národní banka.

Základním smyslem systému základních registrů<sup>1</sup> je vytvoření možnosti sdílení údajů mezi jednotlivými orgány veřejné správy a eliminování nutnosti jednotlivých osob opravovat v případě změn údaje o sobě u jednotlivých orgánů veřejné správy. Údaje vedené v jednotlivých registrech se nazývají referenčními údaji a jsou ze zákona považovány za správné. Referenčními údaji jsou např. jméno popř. jména, příjmení, adresa místa pobytu, státní občanství, datum narození, datum úmrtí, čísla elektronicky čitelných identifikačních dokladů, záznam o zřízení datové schránky apod. Tyto údaje jsou do jednotlivých registrů zapisovány tzv. editory podle jejich působnosti. Česká národní banka je nově editorem za oblast registrací fyzických osob k podnikatelské činnosti v oblasti finančních služeb, což se týká pojišťovacích zprostředkovatelů, samostatných likvidátorů pojistných událostí, investičních zprostředkovatelů, směnárníků, vázaných zástupců a poskytovatelů platebních služeb malého rozsahu. Napojeny však musí být i všechny ostatní osoby vedené v seznamech České národní banky.

Napojení na systém základních registrů v praxi znamená, že Česká národní banka před zahájením zpracování žádosti musí identifikovat žadatele v registru obyvatel (ROB), po registraci zajistit přidělení identifikačního čísla osoby (IČO), pokud ho dosud nemá přiděleno, a zapsat danou osobu do registru osob (ROS) v těch případech, kdy je editorem. Ostatní osoby pouze identifikuje v ROB nebo v ROS. Od této chvíle bude Česká národní banka automaticky příjemcem veškerých změn v identifikacích pro osoby, které vede ve své evidenci, tj. odpadá nutnost oznamování změn adresy, příjmení v případě provdání apod. V současné době dokončuje Česká národní banka napojení i všech již existujících osob (ať fyzických nebo právnických) v seznamech České národní banky, tj. eliminování nutnosti nahlašování změn se bude týkat nejen nově povolených nebo registrovaných, ale i stávajících podnikatelů ve finanční oblasti. Povinnost hlášení změn však zůstává zachována v případech, kdy se nejedná o referenční údaje apod.

---

<sup>1</sup> Systém základních registrů se skládá z registru obyvatel (ROB), který zahrnuje české fyzické osoby a cizince s povolením k pobytu v České republice, registru osob (ROS), ve kterém jsou zapsány všechny podnikatelské subjekty (právnícké i fyzické osoby), kterým bylo podnikatelské oprávnění uděleno českými orgány, registr územní identifikace, adres a nemovitostí (RUIAN) a registr práv a povinností (RPP), kde jsou vedena rozhodnutí ovlivňující zařazení subjektů do registrů a evidovány jednotlivé agendy a rozsah zpřístupnění údajů jednotlivým orgánům veřejné správy.

## **Změny v systému zpracování žádostí o registraci od 1. 7. 2012**

Nutnost propojení žadatelů se systémem základních registrů do určité míry zvýší nároky na přesnost uvádění identifikačních údajů žadatelů v žádostech. Nesprávné resp. nepřesné údaje týkající se jména a příjmení, názvu, adresy bydliště nebo sídla, chybná identifikační čísla osoby apod. neumožní ztotožnit danou osobu v základních registrech, což je podmínkou pro přijetí a zahájení zpracování žádosti. Je třeba mít na paměti, že v žádostech je nutné uvádět přesný tvar nebo formu jména a příjmení a adresy, která odpovídá údajům vedeným o osobě v centrální evidenci obyvatel nebo obchodním rejstříku u právnických osob.

Od 1. 7. 2012 bude zpracování žádosti zahájeno až po propojení žadatele a všech dalších relevantních osob uvedených v žádosti se základními registry. V případě, že k tomuto ztotožnění nedojde, budou o této skutečnosti žadatelé informováni a požádáni o opravu příslušných údajů. V této souvislosti je nutné věnovat pozornost zvláště uvedení správné adresy bydliště nebo sídla, protože v případě, že se jedná o adresu na území České republiky, musí být uvedena ve formátu, který odpovídá RUIAN (Registr územní identifikace, adres a nemovitostí). Ke kontrole adres lze použít aplikaci VDP – Veřejný dálkový přístup k datům RUIAN.

<http://vdp.cuzk.cz/vdp/ruian/overeniadresy/vyhledej>

Nutnost propojení na systémy základních registrů se týká i žádostí přijatých před 1. 7. 2012, tj. v případě, že se tyto nepodaří propojit se základními registry, budou jednotliví žadatelé požádáni o opravu v průběhu vyřizování žádosti.

### **Přidělování identifikačních čísel osoby (IČO)**

Od 1. 7. 2012 se rovněž mění způsob přidělování IČO u fyzických osob, kde je Česká národní banka editorem ROS. V těchto případech již nebude IČO přidělováno na základě samostatné žádosti Českým statistickým úřadem, ale přidělení IČO těm subjektům, které ho dosud nemají z důvodu registrace jiné podnikatelské činnosti, bude zajišťováno Českou národní bankou automaticky v průběhu registrace na základě údajů získaných v žádosti o podnikatelské oprávnění. Přidělené IČO je možné po přechodnou dobu do spuštění nového systému pro registraci subjektů zjistit v příslušném seznamu podnikatelských subjektů na webu ČNB. V novém systému bude IČO součástí vydávaného osvědčení, případně bude sděleno žadateli při ukončení registrace v těch případech, kdy se osvědčení nevydává.

IČO byla přidělena i všem již existujícím subjektům, které o jeho přidělení Český statistický úřad dosud nepožádaly, protože existence IČO je nutnou podmínkou pro zápis do Registru osob. Vzhledem k množství nebylo přidělení IČO jednotlivým osobám oznamováno, tyto ho mohou zjistit se seznamů regulovaných a registrovaných subjektů vedených Českou národní bankou a zveřejněných na webu ČNB (<http://www.cnb.cz/cnb/jerrs>).

## **Příprava nového registračního systému REGIS**

Stávající informační systémy v oblasti registrací podnikatelských subjektů nevyhovují novým úkolům vyplývajícím ze zákona o základních registrech. Současně s postupujícím trendem zvyšování elektronizace jednotlivých procesů Česká národní banka proto připravuje nový informační systém REGIS, který bude podporovat registrace a v budoucnu i další povolovací činnosti v oblasti finančního trhu. Tento nový systém je pokračováním snahy ČNB o sjednocení procesů napříč finančním trhem, jehož počátkem bylo i sjednocení prezentace všech seznamů subjektů do jedné aplikace Seznamy regulovaných a registrovaných subjektů.

Do nového informačního systému budou nejdříve (pravděpodobně ve 4. čtvrtletí 2012, přesný termín bude včas oznámen) zařazeni pojišťovací zprostředkovatelé, samostatní likvidátoři pojistných událostí a subjekty spojené s penzijní reformou (investiční zprostředkovatelé, vázaní zástupci v oblasti kapitálového trhu, vázaní zástupci penzijní společnosti) a dále budou postupně připojovány další skupiny subjektů (směnárný, poskytovatelé platebních služeb malého rozsahu atd.). O otevření systému další skupině subjektů bude Česká národní banka včas informovat na svých webových stránkách v části ČNB/Dohled/Výkon dohledu/Povolovací a schvalovací řízení a zároveň i informovat relevantní profesní asociace.

Žádosti podané před uvedením informačního systému REGIS do provozu, budou zpracovávány dosavadním způsobem až do jejich konečného vyřízení v původních systémech.

## **Základní rysy registračního systému REGIS**

V zájmu zachování kontinuity v hlavních aspektech nedochází k žádným zásadním změnám v systému registrace. I nadále bude možné podávat jak individuální, tak hromadné žádosti s tím, že bude podporována zejména elektronická forma podání a vyřizování žádostí, která v podstatné míře může urychlit jejich zpracování.

Nový systém je připravován tak, aby byl maximálně intuitivní, komunikoval v průběhu podání a zpracování žádosti s žadatelem formou bublinkových nápověd, chybových zpráv nebo e-mailů a tím přispěl k maximální správnosti podané žádosti a tím i k urychlení procesu jejího zpracování.

Novými prvky v příjmu a zpracování žádosti bude zejména:

- **zvýšení elektronické komunikace mezi žadatelem a systémem resp. zpracovatelem žádosti;**  
Systém bude komunikovat se žadatelem přímo nebo prostřednictvím e-mailu kontaktní osoby. Žadatel bude tímto způsobem informován o postupu zpracování žádosti, o chybách v žádosti, o způsobu zaplacení správního poplatku apod. Součástí e-mailu bude zpravidla i informace, jak postupovat dále,
- **zvýšení počtu kontrol při vyplňování žádosti;**  
Při používání elektronické formy žádosti bude nastaveno maximální množství kontrol, které upozorní žadatele již před odesláním žádosti ke zpracování na její zejména formální nedostatky. Nově bude zejména zavedena kontrola na existenci adresy v České republice (kontrola na RUIAN), která je nezbytná pro napojení žadatele na systém základních registrů. Bez správné adresy nemůže být žádost vyřízena,

- ***používání elektronického podpisu při odesílání elektronické žádosti;***  
Žadatel nově bude moci připravenou žádost odeslat ČNB elektronicky podepsanou zaručeným elektronickým podpisem založeným na veřejném kvalifikovaném certifikátu (Česká národní banka bude akceptovat veškeré kvalifikované certifikáty vydané v zemích EU dle zákona č.227/2004 Sb. o elektronickém podpisu). Takto podepsaná žádost se považuje za podanou a je postoupena ke zpracování. Bude umožněno rovněž připojení elektronických příloh (přílohy v papírové podobě budou i nadále zasílány klasickou poštou),
- ***placení správního poplatku po přijetí žádosti na základě platební instrukce;***  
Informační systém automaticky po přijetí žádosti vygeneruje tzv. platební instrukci, která bude obsahovat částku správního poplatku a způsob jejího uhrazení. V případě nezaplacení bude systém připravovat a odesílat upomínky,
- ***zavedení druhé vlny kontrol na základní registry;***  
Kontroly na vstupu budou převážně formálního charakteru a z hlediska základních registrů umožní pouze kontrolu na RUIAN, který je veřejným registrem. Ostatní kontroly na základní registry je však možné provádět vzhledem k povinnému sledování dotazů do systému základních registrů až na úrovni ČNB. V případě, že žadatel nebude na základě předložených údajů identifikován v ROB, bude vyzván prostřednictvím e-mailu k ověření správnosti jím předložených identifikačních údajů. Bez navázání žadatele na systém základních registrů<sup>2</sup> nebude moci být žádost vyřízena,
- ***automatické přidělování IČO při registraci;***  
Nově podle zákona o základních registrech přidělení IČO zajišťují jednotliví editoři, kteří nové subjekty následně zapisují do ROS. Odpadá tedy nutnost žádat po zaregistrování o přidělení IČO Český statistický úřad, ale přidělení IČO automaticky zajistí Česká národní banka. Přidělení IČO bude součástí registrace (bude uvedeno i na příslušném osvědčení, pokud se pro daný typ subjektu vydává) a bude vedeno v seznamech ČNB. Pokud je v žádosti uváděn subjekt, který IČO již má přidělené, bude uvedení tohoto údaje povinné.

## **Individuální žádosti**

Nejjednodušším způsobem podání individuální žádosti bude vyplnění příslušného elektronického formuláře v informačním systému REGIS a jeho odeslání s elektronickým podpisem v rámci informačního systému. Systém umožní i podání více individuálních žádostí najednou v zastoupení. Systém bude umožňovat i postupné vyplňování formuláře, tj. žadatel bude mít možnost si předpřipravenou žádost uložit a odeslat nebo dokončit ji až v následujících dnech. Elektronický formulář bude obsahovat celou řadu kontrol formálního charakteru, kontrolu povinně vyplňovaných polí a zejména kontrolu adres v České republice, které jsou důležité pro napojení žadatele na systém základních registrů. Takto podanou žádost nebude nutné potvrzovat písemnou žádostí, požadované přílohy podle jejich charakteru bude možné předložit elektronicky nebo zaslat jako doplněk žádosti v písemné podobě.

Individuální žádost bude i nadále možné podat písemně, ale i v tomto případě bude povinné sdělení kontaktní osoby a zejména jejího e-mailu, který bude rozhodující pro další komunikaci se

---

<sup>2</sup> Protože ze zákona jsou jedině údaje vedené v základních registrech považovány za správné, v případech, kdy žadatel bude přesvědčen o správnosti svých údajů a chybě v základních registrech, musí nesprávnost referenčních údajů reklamovat u editora těchto údajů.

žadatelem při zpracování žádosti, např. odeslání platební instrukce. Zpracování žádosti bude zahájeno až po ověření správnosti všech vyplněných údajů v rozsahu odpovídajícím elektronické formě žádosti a napojení na základní registry. S ohledem na uvedené je třeba důsledně vyplnit všechny povinné údaje žádosti. V případě písemného podání žádosti je potřeba počítat s delší dobou vyřizování žádosti, protože bude nutné řadu činností zajistit ručně a nepůjde využít všech automatizovaných kontrolních mechanismů nastavených pro elektronické žádosti.

## **Hromadné žádosti**

Hromadné žádosti bude možné i nadále podávat pouze elektronickou formou v předem definovaných formátech (xml, xls) podle jednotlivých typů subjektů. V zájmu zachování kontinuity se způsob zpracování souboru oproti stávajícímu stavu nebude výrazně lišit. Budou převážně zachovány názvy jednotlivých elementů, nebude se měnit ani rozsah požadovaných polí. K významnějším změnám patří zejména:

- nutnost přesného zadání adresy; adresa je jedním z rozhodujících prvků napojení na základní registry, proto musí být uvedena ve formátu, který odpovídá RUIAN. Z průběhu napojování již existujících subjektů v evidencích ČNB vyplývá, že používané adresy ve velkém množství nesouhlasí s jejich podobou v RUIAN. Proto je třeba věnovat jim dostatečnou pozornost a uvést je do souladu. Žádost s nesprávnými adresami nebude přijata ke zpracování a bude vrácena k opravě. Ke kontrole adres lze použít aplikaci VDP – Veřejný dálkový přístup k datům RUIAN (<http://vdp.cuzk.cz/vdp/ruian/overeniadresy/vyhledej>).
- bude dopracována řada kontrol tak, aby byla přijata pouze validní žádost – např. kontrola existence subjektů uváděných v žádosti v základních registrech, kontrola rolí subjektů v seznamech regulovaných a registrovaných subjektů,
- dojde ke sjednocení údajů používaných v rámci žádosti, např. pro označení státu – všude se bude uvádět dvoupísmenná zkratka podle číselníku, pro obec – všude se uvádí jméno obce apod.

Detailní popis způsobu podání hromadné žádosti pro jednotlivé typy subjektů v příslušných formátech vč. dalších specifikací oznámí Česká národní banka s dostatečným předstihem umožňujícím přechod na nový způsob na svých webových stránkách a zároveň bude informovat relevantní profesní asociace.

Praha 15. srpna 2012